

**Oponentský posudek bakalářské práce Jiřího Souška s názvem
*Charakteristiky trhu práce a jejich vliv na fungování organizace***

Téma posuzované bakalářské práce patří vzhledem k ekonomickým a politickým souvislostem k těm nejaktuálnějším a nejdiskutovanějším, zároveň ovšem i nejobsažnějším. Právě velké množství souvisejících aspektů v souvislosti s omezeným rozsahem textu v zásadě predikuje dva možné přístupy k uchopení. Jedním z nich je hlubší analýza jednoho vybraného problému, druhým je přehledová studie zahrnující většinu zásadních bodů. Posuzovaný text se svým charakterem přibližuje spíše druhému z uvedených přístupů, jak ostatně sám autor avizuje v Úvodu. Nebezpečím pak ovšem samozřejmě zůstává otázka přínosu práce a osobního vkladu autora.

Celý text má rozsah 52 textových stran a je rozdělen do 6 samostatných kapitol, Úvodu a Závěru. Soupis bibliografických citací obsahuje 31 pramenů, z toho 16 cizojazyčných. Jedná se převážně o literaturu odpovídající odborné úrovni, přičemž převažují zdroje ekonomicky zaměřené. Z formálního a jazykového hlediska práce bohužel obsahuje celou řadu pochybení. Je to např. duplicita slova pracovník na str. 12, překlepy na str. 39, 49 nebo 50, uvedení formulace „nejvíce běžnou“ místo „nejběžnější“ na str. 21, nedokončená věta na str. 49, nepřeložené citace z anglického originálu apod. Celkový dojem je navíc mírně determinován poněkud kostrbatým a frázovitým slohem (např. úvod kapitoly 1.1). Jako největší prohřešek se jeví absence obsahu kapitoly 3.3.1 (pasivní politika zaměstnanosti), v rámci které je pouze zkopírován text z přecházejících dvou stran. Rovněž bych připomněl, že bývá zvykem začínat každou samostatnou kapitolu na nové straně (viz kapitoly 4 a 6).

První kapitoly se systematicky zabývají charakteristikou trhu práce z pohledu terminologie, teorie i popisu probíhajících jevů. Typickým pro pojetí textu je převažující ekonomizující pohled na danou problematiku, který tak ovšem místy zamezuje skutečně objektivnímu a celistvému uchopení tématu. Např. tvrzení na str. 9, že pracovní síla vstupuje na trh práce za účelem získání prostředků k uspokojení svých potřeb, je sice správná a rozhodně popisuje nejčastější motivaci, nikoli však jedinou možnou. Známe celou řadu příkladů jedinců, kteří nemusejí pracovat z ekonomických důvodů a jejich primární motivace je jiného charakteru. Stejně tak problematická je i kapitola 1.2.1, v jejímž rámci autor nebere v úvahu reálnou situaci na světovém trhu. Jde např. o tvrzení, že nejrozvinutější státy světa

jsou postaveny na volném trhu, konkurenci a svobodné soutěži, příp. že současným evropským trendem je tzv. stát blahobytu. Otázkou rovněž je, zda tržní síly skutečně představují „největší determinantu“ trhu práce. Celkovému vyznění textu by tak určitě prospěl poněkud kritičtější a objektivnější přístup, který by překonal horizont teoretických pouček a ekonomických frází. Naopak velmi zajímavé a přínosné je zamyšlení na charakterem trhu práce z hlediska jeho homogenity či segmentizace (kap. 1.1.1).

Další kapitoly jsou věnovány problému nezaměstnanosti a pracovních vztahů. Výklad je opět logický a komplexně zahrnující většinu podstatných témat. Pouze dobrovolná nezaměstnanost není popsána zcela vyčerpávajícím způsobem, zcela pak absentuje tzv. částečná nezaměstnanost (viz Zákoník práce). Pátá kapitola se pak zabývá některým mikroekonomickým aspektům práce a trochu nelogicky nekoncepčně zařazená šestá kapitola lidským kapitálem. Celý text tak trochu postrádá konkrétní vyústění a jasné zakončení.

Otázky do diskuse:

Jak by autor konkrétně vysvětlil přímou úměru mezi rostoucí vzdělání a pracovní produktivitou (viz str. 29)? A platí tento vztah bez výjimek, příp. co jeho platnost determinuje?

Na str. 44 autor píše, že realizace stávky či výluky je pro organizaci vždy ztrátová z hlediska výpadku výroby. Jak je tomu ovšem u organizací nevýrobního charakteru?

Z celé práce je zřejmé, že autor se v dané problematice solidně orientuje a zvládá odbornou terminologii i práci s literaturou. Jedná se o sofistikovanou a odborně kvalitní práci, která nicméně přináší mnoho kategorických a jednostranných tvrzení a přehlíží tak některé relevantní souvislosti. Celá řada popisovaných témat implikuje mnoho různých názorových proudů, které autor ve své výkladu opomíjí či marginalizuje. K této práci nicméně nemám z formálního ani odborného pohledu žádné další zásadní připomínky. Domnívám se, že ji lze považovat za celkově zdařilou a vyhovující, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 29. srpna 2011

PhDr. Michal Šerák, Ph.D.